

MATURITNÍ ZPRAVODAJ

CERMAT INFORMUJE O NOVÉ MATURITNÍ ZKOUŠCE

29
2015

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v pondělí 4. května 2015 začínají písemné zkoušky společné části maturitní zkoušky. Vzhledem k tomuto blížícímu se termínu je tedy ideální doba na to, aby si maturanti osvěžili informace o jednotlivých předmětech společné části maturitní zkoušky. I v letošním roce tak Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání připravuje před začátkem maturitní zkoušky tematicky zaměřené Maturitní zpravodaje. Toto vydání, první z letošních tematických čísel, je věnováno povinně volitelné zkoušce společné části z cizího jazyka, kterou by v jarním zkušebním období maturitní zkoušky 2015 mělo v řádném termínu zkoušky konat přes 68 % všech maturantů.

Věřím, že nejen pro maturanty z cizího jazyka budou informace obsažené v tomto zpravodaji užitečné, a přeji úspěšné složení maturitní zkoušky.

Jiří Zíka
ředitel CZVV

CIZÍ JAZYK

„Cizí jazyk nám nenabízí pouze jiná slova, ale jiný svět,“ napsal kdysi Jan Vrba, český básník, spisovatel, učitel a lesník.

Všem maturantům, kteří si jako povinně volitelnou zkoušku nebo nepovinnou zkoušku společné části maturit zvolili zkoušku z anglického, německého, ruského, francouzského či španělského jazyka, předkládáme další tematicky zaměřený Maturitní zpravodaj, tentokrát na téma společná část maturitní zkoušky z cizího jazyka.

Jak povinná, tak nepovinná maturitní zkouška z cizího jazyka je koncipována jako zkouška komplexní. A jako taková je tvořena třemi dílčími zkouškami:

- » **didaktickým testem (DT)**, který se skládá ze dvou subtestů (poslech; čtení a jazykové kompetence);
- » **písemnou prací (PP)**, v níž je ve dvou částech ověřován písemný projev;
- » **ústní zkouškou (ÚZ)**, která ověřuje samostatný ústní projev a interakci.

V rámci společné části mohou žáci konat maturitní zkoušku z anglického, německého, francouzského, ruského a španělského jazyka. Pro všechny tyto předměty platí stejná pravidla konání zkoušky.

Úspěšné složení komplexní zkoušky je podmíněno úspěšným složením všech tří dílčích zkoušek. Váhy dílčích zkoušek (DT:PP:ÚZ) jsou v celkovém hodnocení v poměru 2 : 1 : 1, v případě žáků s příznámým uzpůsobením podmínek kategorie sluchové postižení (SP) pak v poměru 1 : 1 : 1.

KATALOGY POŽADAVKŮ A PŘÍRUČKY K PÍSEMNÝM PRACÍM Z CIZÍCH JAZYKŮ

Maturitní zkouškou z cizího jazyka jsou primárně ověřována všeobecná témata a dovednost maturanta reagovat v konkrétních a běžných situacích. Nad rámec všeobecných témat a běžných situací je v ústní části maturitní zkoušky (konkrétně ve 3. části ústní zkoušky) ponechán škole prostor pro specifická/odborná témata a specifické komunikační situace.

>>>

KOMPLEXNÍ ZKOUŠKA Z CIZÍCH JAZYKŮ – přehledně

dílčí zkouška	váha	ověřovaná kompetence/ dovednost	vymezený čas	forma zadání	pomůcky
didaktický test	50 %	poslech	35 minut	nahrávka a test	psací potřeby
		čtení a jazyková kompetence	60 minut	test	
písemná práce	25 %	písemný projev	60 minut	2 odlišné části	psací potřeby, slovník
ústní zkouška	25 %	ústní projev a interakce	20 minut příprava + 15 minut zkouška	vylosovaný pracovní list	slovník, pomůcky stanovené školou

Rozsah požadavků na vědomosti a dovednosti, které mohou být ověřovány v rámci společné části maturitní zkoušky z cizích jazyků, vymezují [katalogy požadavků platné pro školní rok 2014/2015](#), v nichž jsou uvedeny například informace k výchozím textům a nahrávkám úloh, tematickým okruhům a charakteristikám komunikačních situací. Nedílnou součástí katalogů je příloha s ukázkami testových úloh, zadání písemných prací či pracovních listů.

Příručky k jednotlivým písemným pracím z cizích jazyků lze stahovat na stránkách www.novamaturita.cz, v záložce [Publikace k maturitě 2015](#).

Jako významný zdroj informací při přípravě na písemnou práci z cizího jazyka mohou žákům posloužit také příručky k písemným pracím z jednotlivých cizích jazyků, které v rámci metodické podpory učitelů cizích jazyků a přípravy žáků k maturitní zkoušce Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání vydalo.

Ve zmiňovaných příručkách žáci mimo jiné naleznou vyčerpávající informace k rozsahu textu, počítání slov, k jednotlivým slohovým útvarům, jsou zde uvedeny požadavky na písemný projev žáka nebo detailní popis práce se záznamovým archem.

ZÁKLADNÍ INFORMACE K DÍLČÍM ZKOUŠKÁM Z CIZÍCH JAZYKŮ

Konkrétní termíny a čas konání **didaktických testů a písemných prací** společné části maturitní zkoušky z cizích jazyků určuje jednotné zkušební schéma, které naleznete na www.novamaturita.cz v záložce [Maturitní kalendář 2015](#). Datum konání **ústní zkoušky** stanovuje ředitel školy.

POVOLENÉ POMŮCKY

U didaktického testu z cizího jazyka nejsou povoleny žádné pomůcky, vyjma psacích potřeb. Při písemné práci mohou žáci používat slovník. Ten však nesmí obsahovat zvláštní přílohy věnované písemnému projevu. Co to znamená? Některé slovníky obsahují sa-

mostatnou část, ve které jsou uvedeny např. základní **charakteristiky vybraných typů textů** (jak napsat formální dopis aj.), **ukázky typů textů, vhodné fráze, vhodná oslovení nebo zakončení dopisů**. Jedná se o vědomosti a dovednosti, které mají maturanti v písemné práci prokázat, proto **není povoleno tyto slovníky při psaní písemné práce používat**. Při práci se slovníkem je třeba si také uvědomit, že překladové slovníky neposkytují zpravidla kontext; se slovní zásobou by se tedy mělo pracovat uvážlivě a nepřebírat automaticky první překlad, který se ve slovníku pro hledaný výraz nabízí. Slovník je možné použít i při ústní zkoušce, a pokud to vyžaduje povaha třetí části pracovního listu, může škola při této dílčí zkoušce stanovit další povolené pomůcky.

Je na žákovi, zda použije překladový či výkladový slovník, měl by však vždy volit typ slovníku, na který je zvyklý a v němž se umí orientovat. Ve slovnících nesmí být žádné poznámky nebo vpisky. Využití záložek je povoleno. Slovníky prochází před zkouškou kontrolou.

DIDAKTICKÝ TEST Z CIZÍHO JAZYKA

Didaktický test se skládá ze dvou subtestů – *poslechový subtest* (část 1 až 4) a *subtest čtení a jazyková kompetence* (část 5 až 9), žák tedy obdrží 2 záznamové archy, do nichž zaznamenává své odpovědi. S výjimkou žáků s příznáním uzpůsobením podmínek trvá poslechový subtest 35 minut a na vyplnění subtestu čtení a jazykové kompetence mají žáci 60 minut.

>>>

Kdy se konají písemné zkoušky z cizích jazyků?

MZ 2015 – jaro	didaktický test		písemná práce	
	den	čas	den	čas
anglický jazyk	6. května	8:00	4. května	13:00
německý jazyk	7. května	8:00	7. května	12:00
ruský jazyk	11. května	8:00	6. května	12:15
francouzský jazyk	11. května	8:00	6. května	12:15
španělský jazyk	7. května	15:00	4. května	8:30

Didaktický test má pro všech pět cizích jazyků stejnou strukturu, stejný počet částí (9) i stejný počet úloh (63). Je tvořen 7 otevřenými úlohami se stručnou odpovědí (3. část DT) a různými typy uzavřených úloh – s výběrem ze 3 nebo 4 alternativ, s dvoučlennou volbou odpovědi (Pravda – Nepravda) a úlohami přiřazovacími (8. část DT). Každá úloha v didaktickém testu z cizího jazyka je hodnocena jedním bodem.

Poslech – každá část poslechového subtestu je uvedena instrukcemi v českém jazyce, případně obsahuje vzor (3. část DT). Žák má během poslechu vymezený čas na seznámení se s úlohami a na jejich řešení. Během poslechu žák uslyší každou nahrávku dvakrát.

Ve třetí části poslechového subtestu se nacházejí úlohy otevřené. Právě v této části se žáci nejčastěji dopouští chyb při **zápisu odpovědi**, kdy mají doplnit do vynechaných míst v úloze informace na základě vyslechnuté nahrávky. Při posuzování odpovědi hodnotitelem otevřených úloh hraje klíčovou roli samozřejmě to, zda je odpověď správná, ale i čitelnost zápisu odpovědi a také správné umístění odpovědi na záznamovém archu.

Posuzování otevřených úloh probíhá elektronicky. Hodnotitelé nemají přístup k záznamovým archům v tištěné podobě, hodnotí pouze odpověď, kterou vidí ve vymezeném poli v záznamovém archu. Pokud tedy žák napíše odpověď k nějaké úloze (byť správnou) do špatného pole (např. odpověď k úloze 13 do výřezu pro odpověď k úloze 14), odpověď je hodnocena 0 body. Hodnoceny 0 jsou také odpovědi nečitelné. Odpověď je hodnocena 0 body i tehdy, pokud žák uvede v odpovědi na úlohu do správného pole více odpovědí, z nichž si má hodnotitel „vybrat“ (žák měl např. uvést k úloze 13 jedinou správnou odpověď MADRID, uvedl však v jednom poli dvě odpovědi – MADRID, BARCELONA).

Čtení a jazykové kompetence – každá část subtestu je uvedena instrukcemi v českém jazyce. Po instrukcích zpravidla následuje výchozí text a k němu se vztahující úlohy. Úlohy mohou být zařazeny před výchozím textem tehdy, pokud to vyžaduje ověřovaná dovednost, např. 6. část DT.

PÍSEMNÁ PRÁCE Z CIZÍHO JAZYKA

Písemnou práci z cizího jazyka tvoří **dvě části** bez možnosti výběru zadání, které jsou uvedeny instrukcemi a zadáním v českém nebo daném cizím jazyce (např. inzerát). **Žáci tedy píšou dva texty, které jsou různé dlouhé.** V zadání je stanoven interval slov, do kterého se žáci mají vejít. Délka požadovaného textu je pro každou část písemné

práce stanovena s ohledem na slohový útvar a požadavky na ověřované dovednosti.

U první části je **předepsaný počet slov** 120–150 slov, u části druhé 60–70 slov. Při nedosažení nebo překročení požadovaného počtu slov mohou být žáci penalizováni.

Hodnotí se pouze písemná práce zapsaná v záznamovém archu. Pro každou ze dvou částí písemné práce je v záznamovém archu vyznačen prostor, kam žáci svůj čistopis musí zapsat. Text napsaný mimo tento vymezený prostor není předmětem hodnocení. Stejně tak nelze tolerovat zapsání první části do prostoru vymezeného pro část druhou a naopak.

UPOZORNĚNÍ: Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce a nebude hodnocen.

Nejčastější chyby v písemné práci z cizích jazyků

- » Část textu je napsána v jiném slovesném čase, než je požadováno v bodě/bodech zadání, nebo je celý text napsán v jiném slovesném čase, než jaký byl požadováno

ván v zadání písemné práce. Je dobré si zde připomenout, že klíčové informace jsou vždy v zadání písemné práce uvedeny tučným písmem (např. **právě jste** na jazykovém kurzu, **minulý týden** jste byl/-a).

- » Text je určen osobě, která není jako příjemce v zadání uvedena.
- » Text je psán z jiného místa, než je uvedeno v zadání (např. je vyprávěn zážitek z hor místo jazykového kurzu).
- » Text není vhodně rozdělen do odstavců nebo odstavce nejsou dostatečně graficky odděleny.
- » Není uveden nadpis (u vypravování, článku apod.) nebo vhodné oslovení a rozloučení vzhledem k příjemci textu.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z CIZÍHO JAZYKA

Ústní zkouška z cizího jazyka se koná před zkušební maturitní komisí v termínu stanoveném ředitelem školy. Zkouška začíná v okamžiku, kdy si žák vylosuje číslo zadání, a dostane příslušný pracovní list. Ústní zkouška má čtyři části, které jsou v pracovním listu uvedeny instrukcemi a zadáním v daném cizím jazyce. Pracovní list žáka

>>>

obsahuje vše, co potřebuje vědět o průběhu ústní zkoušky, tzn. tematické okruhy jednotlivých částí, informaci o čase vymezeném pro každou část/úkol dané části, pokyny s úkoly a podněty, které má nebo může využít. Žák vždy losuje z minimálně 5 pracovních listů, což je stanoveno maturitní vyhláškou.

Ukázky jednotlivých částí ústní zkoušky a úloh naleznete v katalogích požadavků. Na stránkách www.novamaturita.cz, v záložce **Testy a zadání** naleznete ilustrační testy a vzorové úlohy.

Před zahájením ústní zkoušky mají žáci vymezeno **20 minut** na přípravu. Žák má možnost si během přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Během přípravy na ústní zkoušku je povoleno používat slovníky a všechny připravené pomůcky a materiály, které schválí ředitel školy, např. mapy, schémata, obrázky, literární ukázky apod. Tyto pomůcky žáci využijí zejména pro přípravu na 3. část ústní zkoušky. Samotná zkouška trvá nejdéle **15 minut**.

ZDROJE INFORMACÍ

Jak již bylo uvedeno, základním dokumentem, se kterým by se měl každý žák při přípravě na maturitní zkoušku seznámit, jsou [katalogy požadavků](#) pro společnou část maturitní zkoušky ve školním roce 2014/2015.

Na oficiálních stránkách www.novamaturita.cz jsou průběžně zveřejňovány a aktualizovány důležité termíny, užitečné informace a doporučení. Maturantům jsou zde k dispozici **Ilustrační testy, soubory vzorových úloh** nebo **příručky k přípravě na písemné práce** jak z cizích jazyků, tak z českého jazyka a literatury. K nahlédnutí a vyzkoušení jsou také didaktické testy a zadání písemných prací, které byly předmětem zkoušky v minulém školním roce.

UDĚLÁM
MATURITU NA
FACEBOOKU

Prostřednictvím facebookového profilu **Udělam maturitu** jsou uživatelé informováni o všech důležitých skutečnostech týkajících

se maturitní zkouškou, mohou diskutovat, předávat si zkušenosti nebo se dozvědět zajímavosti ze světa vzdělávání. U uživatelů facebooku by tedy stránka **Udělam maturitu** neměla chybět mezi oblíbenými.

V pracovních dnech je jako další informační zdroj k dispozici také **HelpDesk Centra** na e-mailové adrese info@novamaturita.cz nebo telefonním čísle 224 507 507.

Důležitá poznámka!

Centrem neautorizované informace, aktivity či jiné činnosti týkající se organizace společné části maturitní zkoušky mohou obsahovat údaje nepravdivé nebo zavádějící a jejich užití může čtenáře postavit do nepříjemných situací v konfrontaci s podmínkami vlastní realizace maturitní zkoušky. Pokud již informace či služby jiného než oficiálního zdroje využijete, ověřte si vždy jejich relevantnost na oficiálních informačních zdrojích Centra www.novamaturita.cz, dotazem na oficiální HelpDesk (tel.: 224 507 507, e-mail: info@novamaturita.cz) nebo na facebookovém profilu **Udělam maturitu**.

Vždy se tedy, prosím, přesvědčte, zda informace, a to zejména ty uvedené na internetu, pochází z oficiálních zdrojů.

MATURITNÍ 29
ZPRAVODAJ 2015

Zpracovalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ISSN 1803-9928

